

ZAMAN

28 MAYIS 2005 CUMARTESİ SAYI: 129 ZAMAN'LA BİRLİKTE SATILIR

www.zaman.com.tr/ailem

ailem

ŞAHİN
YILMAZ
HOCA

43 YILDA
2 BİN 100
HAFİZ YETİŞTİRDİ

9 771305 505002

★★★★ ASYA PAMUKÇU TERMAL

Sudan Gelen Sağlık

*Ayrıntılı tanıtım için broşür isteyiniz.

www.termalasya.com

İstanbul: Hızlı Feribot + 110 Km. - İzmir: 165 Km. - Bursa: 160 Km.

Termal tatil adına aradığınız herşey...

İzmir Yolu 14. Km. Pamukçu / BALIKESİR
(0266) 257 10 40 Fax: (0266) 257 12 40

İÇİNDEKİLER

Ayasofya'da ilk cuma ■ 5

"Niye Ben?" diyen
herkes için ■ 7

Eşler aynı işyerinde
çalışırlarsa ■ 8

Engelliler gerçeği
ve İslam ■ 10

İstanbul'un fethi,
bir ulu rüya idi ■ 14

Şahin Yılmaz Hoca:
43 yılda 2 bin 100
hâfız yetiştirdi ■ 20

Dr. Can sizlerle ■ 26

Hız. Peygamber'i (sas)
sanatla sevmek... ■ 28

ZAMAN ailem

28 MAYIS 2005 CUMARTESİ SAYI: 129

Feza Gazetecilik A.Ş.
Adına İmtiyaz Sahibi
Genel Yayın Müdürü
Yayın Danışmanı
Yayın Editörleri

Ali Akbulut
Ekrem Dumanlı
Hamdullah Öztürk
Serhat Şeftali
Mustafa Aydın
Şemsinur B. Özdemir

Katkıda Bulunanlar
Tasarım
Kapak Fotoğrafı
Sorumlu Müdür ve
Yayın Sahibi Temsilcisi
Reklam Koordinatörü
Yayın Türü

Ali Demirel
Ali Budak
Mehmet Şimşek
Ömer Oruç
Yakup Akalın
Yakup Şimşek
Yayın Süreli

Çobançeme Mh. Kaldırım Sk. No: 21. 34196 Yenibosna-İstan-
bul Tel: 0212 639 34 50 (pbx) www.zaman.com.tr
Baskı: Feza Gazetecilik AŞ Tesisi

http://www.zaman.com.tr/ailem
Öneri ve teklifleriniz için: ailem@zaman.com.tr

Bir gün bu yolculuk bitecek

Sessiz çılgınlıkların ve sessiz gülümsemelerin mekanıdır. Gizli bir sükût vardır. Dilsizdir oradakiler. Her adımda kendinizi izleniyor-muş gibi hissedersiniz. Ürperti duymamız, bizim de oraya bir gün gelecek olmamızdandır. Görmek istemeyiz. Çünkü hatırlamamaya özen gösteririz. Bir zamanlar şehirlerin, kasabaların gözünün önünde hayatın içinde olan bu mekanlar, şimdi uzaklardadır. Çünkü gönüllerden de uzak olması istenir.

Ölmeden ölmek, ölmeden ölüme hazırlanmak ne kadar zordur. Yaşanılan her nefeste kulluğun gereğini yapabilmek en büyük mücadelemiz bizim. Bu mücadeleyi yapanlardan biri de Bilal Ö.'dür (Bugün artık hayatta değil, Allah rahmet eylesin). Bir gün onu yeni kazılmış bir mezarda uzanmış görür oğulları. Toprağın bir buçuk metre altında, daracık bir alanda düşünceye dalmıştır. Yandaki komşular kimlerdir, bilinmez. Gözlerini kapatıp, yolculuğa çıktığını hayal eder. Vakit gelmediğinden ticarethanesine döndüğünde Allah rızasını kazanmak için daha fazla sarılır hayır işlerine.

***

Her cenazenin mezarlığa götürülüşünde bir kenara sinerek oturup, iç burkuntusuyla hüznlenenlerden Ali Bey. Gözleri dolar; ama gözyaşlarını içine akıttırdı. Aslında ağladığı, defin işlemi yapılan insan için değildir. Her insanda olduğu gibi gözyaşları kendisi için akar. Bir gün mutlaka dualar okunan kendisi olacaktır. Ve o güne gelinceye kadar hayatı boş geçirip, mirasyediler gibi har-

vurup harman savurmak gafletine kapılmak vardır. İnsan işte buna gözyaşı döker. Mezarlığın bir köşesinde utanarak hayatına bakar.

***

Ölüme hazırlık zordur. Hele bir yanda acılar içinde düçar olunan bir hastalık varsa... Gün geçtikçe eriyen, yemekten içmekten kesilen bir vücut sahibiyse. Adım adım yaklaştığınız bir ayrılık söz konusuysa... Artık yalnız siz ve Allah (cc)... Hesap ve fatura vardır. İsa Kavak altı yıl süren rahatsızlığı sonucunda birkaç hafta önce ebedi yolculuğa çıkanlardan biri (Allah rahmet eylesin). Duaları, Yara-dan'ına dilekleri, acısına rağmen teslimiyeti, çevresine verdiği "O'na teslim olmak gerekir." mesajı geriye kalanlara birkaç ders. Hayat teslimiyetle geçmeli. Önümüze çıkan engeller, acılar bizi en ufak bir sapmaya götürmemeli.

***

Ölüm bir kapı. Ve herkesin kapısı daima açık. Kimin ne zaman o kapıdan geçirileceği de meçhul. Ama hayatta kalmak adına her saniye değerlendirmek bizim elimizde. Nereye gittiğini bilen insan elindeki tarife de güvenir, onu harfiyen uygular. Bize verilen tarif Kur'an'sa öğrenmek ve öğretmek üzerimize düşen bir görev. Her yıl yüzlerce talebeyi Kur'an'la nurlandıranlardan bir değeri bu hafta Ailem'e misafir etmek istedik. Zor bir görevi yıllardır yapıyor o. Nitekim aynı görevi yapanları da şereflendirmek, heyecanlarına heyecan katmak istemez misiniz? O halde o insanları teşvik edin ve onlara destek olun...

لَيْسَ شَيْءٌ أَكْرَمَ عَلَى اللَّهِ مِنَ الدُّعَاءِ

Leyse şey'ün ekrame ale'llâhi mine'd-duâi

Allah katında dua kadar makbule geçen bir ikram yoktur. (Müsned, 2/362)

Ailem'e ödül

Başbakanlık Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, Ailem dergisini 'aile eğitimine verdiği destek'ten dolayı ödüle layık gördü. Ödülü Genel Yayın Yönetmeni'miz Ekrem Durmanlı Bey adına Ankara temsilcisi Mustafa Ünal aldı. Emeği geçenlere teşekkür ediyor, sevincimizi sevgili okurlarımızla paylaşıyoruz.

Ailem

Namazı kazaya bırakmak

Özürlü ve özürsüz olarak namazı terk edenin, bunun farzını kazâ etmesi lâzımdır. Hanefî mezhebinin âlimleri, söz birliği ile buyuruyorlar ki: "Sünnet namazların, yalnız vaktinde kılınmaları emrolundu. Vaktinde kılınmayan sünnet namazlar, insanın üzerinde borç kalmaz. Bunun için, vaktinden sonra kazâ edilmeleri emrolunmadı. Sabah namazının sünneti vâcibe yakın olduğundan, o gün öğleden önce farzı ile kazâ edilir."

Hanefî mezhebinde, bir farz namazı özürsüz kazâyâ bırakmak büyük günahdır. Kazâyâ

kalan bir namazın ilk kazâsı kılınca, bu namazın kazâlarını geciktirmek günâhlarının hepsi affolur. Bunun için, kazâyı bir an evvel kılarak, kazâ borcunu bitirmek lâzımdır. Bir büyük günâhı affettirmek için tevbe etmek lâzımdır. Tövbenin sahîh olması için dört şart vardır. Bunlar, pişman olup günâha devam etmemek, bir daha yapmama ya karar vermek, affolması için duâ ve istiğfâr etmek, Allah ve kul haklarını ödemektir. Bu dört şarttan biri yapılmazsa, günâh affolmaz.

Özün özü!

Büyük evliyâdan Ebu Bekr-i Şiblî Hazretleri buyurdu ki:

"Ben 4 yüz hocadan ders aldım. Bunlardan 4 bin hadîs-i şerîf öğrendim. Bütün bu hadîslerden bir tanesini seçip, ona uydu. Çünkü, kurtuluşu ve seâdet-i ebediyyeye kavuşmayı bunda bul-

dum ve bütün nasîhatleri hep bunun içinde gördüm. İşte bu seçtiğim hadîs-i şerîf şudur:

- 1- Dünyâ için, dünyâda kalacağın kadar, çalış.
- 2- Allahü Teâlâ'ya "muhtâc olduğun kadar" itâ'at et!
- 3- Cehenneme dayanabileceğin kadar, günâh işle!"

Fetihten bir gün önce Ayasofya'da imparatorun ve bütiin devlet erkanının katıldığı büyük bir ayin yapılır. Bu Ayasofya'da yapılan son ayindir. Mâbed, 482 yıl cami olarak hizmet vermiştir.

FOTOĞRAF: MUSTAFA KIRAZLI

Ayasofya'da ilk cuma

Fâtih Sultan Mehmed Hân, İstanbul'un fethinden sonra, Ayasofya'ya doğru ilerledi. Kapiya varınca, secdeye kapanarak bu ânı kendisine gösterdiği için Allah'a şükretti. Sonra mâbede girerek iki rek'at namaz kıldı. Ayasofya'da ilk ezân işte bu sırada okundu. O güne kadar dünyanın en büyük mâbedi olan Ayasofya câmiye çevrilmiş oldu. Üç gün sonra da tekrar gittiğinde sultanın emirleri yerine getirilmiş, câmi

ibâdete hazırlanmıştı. Böylece Fâtih, İstanbul'da ilk cumâ namazını askerleriyle birlikte Ayasofya'da kıldı. Akşemseddin Hazretleri, Fâtih adına ilk hutbeyi okudu. Fethin sembolü, Efendimiz'in (sas) müjdesinin canlı işareti olan bu mâbed, zamanımızda müze olarak kullanılmaktadır. Ancak hünkâr Mahfili denen küçük bölümde namaz kılınmaktadır. Yakın zamana kadar dört minaresinden de ezan sesi yükselmekteydi.

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ بِعَدَدِ عِلْمِكَ وَبِعَدَدِ مَعْلُومَاتِكَ

Allâhumme salli ve sellim ve bârik alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âlihî ve ashâbihî biadedi ilmike ve biadedi ma'lûmâtike

Allah'ım! Peygamber Efendimiz (sas) ve O'nun âl ve ashâbının üzerine Senin ilmin ve ma'lûmâtın adedince salât ve selâm olsun. (Âmin)

Ashab-ı Kehf

Îsâ aleyhisselâmdan sonra, dinlerini korumak için her şeylerini terk edip, hicret eden ve Tarsus'taki mağarada medfun bulunan 7 kişi ile Kıtâmîr adındaki köpeklerine, Ashâb-ı Kehf denir. Kur'ân-ı Kerîm'de Kehf Sûresi'nde, kıssaları uzunca anlatılmaktadır.

Ashâb-ı Kehf denilen îmânlı gençler, Efsûs yâni, Tarsus şehri ahâlisinden idiler. Bunlardan altısı sarayda vazîfeli, hükümdara yakın kimselerdi. Roma imparatorlarından Domityanus veya Dokyanus denilen kimse, çok zâlim ve putperest idi. Tanrılığını ilân etti. 95'te öldürüldü.

Efsûs yâni, Tarsus şehrine gelince, 7 genç Îsâ aleyhisselâmın dînini bırakmayıp, eziyetlerden kurtulmak için, bir mağarada saklandılar. 309 sene devamlı Rabbimiz'in (cc) izniyle uyudular.

İmparator Teodos zamanında uyanıp, Aryüs'ün talebeleri ile konuştular. Tekrar uyudular. Teodos putperestliği yıktı. Hıristiyanlığı yaydı. Mağaraya gidip Ashâb-ı Kehf ile görüştü. Duâlarını aldı. Mağara kapısında bir mescit yaptırdı. 395'te öldü. Eshâb-ı Kehf'in isimleri; Yemlîhâ, Mekselînâ, Mislînâ, Mernûş, Debernûş, Şâzenûş, Kefeştatayyûş ve köpekleri Kıtâmîr'dir.

Bugün Dünya Kible Günü!

Kible tâyininde yapılan hataları gidermek için, 28 Mayıs ve 16 Temmuz günleri, Dünya Kible Günü olarak kutlanmaktadır. Türkiye saati ile, 28 Mayıs'ta saat 12.18'de ve 16 Temmuz'da saat 12.27'de yılda iki defâ, güneş tam Kâbe-i Şerîf üzerinde bulunur. Güneş tam Kâbe-i Şerîf üzerinde iken, dünyada güneşi

gören yerlerde, güneşe doğru dönen kimse, aynı zamanda Kâbe-i Muazzama'ya yani kibleye dönmüş olur. Böylece bir yerin kible istikameti kolay ve doğru olarak tayin edilebilir, eski istikametlerin doğruluğu da kontrol edilebilir. Bazı takvimlerde her gün, her şehir için "kible saati vakti" yazılmaktadır.

“Niye Ben?” diyen herkes için

Brenda, yamaç tırmanışı yapmak isteyen genç bir kadındı. Bir gün cesaretini toplayarak bir grup tırmanışına katıldı. Tırmanacakları yere vardıklarında, neredeyse duvar gibi dik, büyük ve kayalık bir yamaç çıktı karşılarına. Tüm korkularına rağmen, Brenda azimliydı. Emniyet kemerini taktı, ipi yakaladı ve kayanın dik yüzüne tırmanmaya başladı.

Bir süre tırmandıktan sonra, nefeslenebileceği bir oyuk buldu. Orada asılı dururken, gruptan yukarıda ipi tutan kişi dalgınlığa düşerek ipi gevşetiverdi. Aniden boşalan ip, hızla Brenda'nın gözüne çarparak lensinin düşmesine neden oldu.

Lens çok küçüktü ve bulunması neredeyse imkansızdı. Lens, yamacın ortasında bir yerlerde kalmıştı ve Brenda artık bulanık görüyordu. Ümitsizlik içinde Brenda, lensini bulması için Allah'a dua edebilirdi yalnızca... Ve içten içe düşünüp dua etmeye başladı. “Allah’ım! Sen bu anda buradaki tüm dağları

görürsün. Bu dağlar üzerindeki her bir taşı ve yaprağı bildiğin gibi, benim lensimin yerini de biliyorsun. Onu bulmama yardım et.”

Patikalardan yürüyerek aşağı indiler. Aşağı indiklerinde, tırmanmak üzere oraya doğru gelen yeni bir grup gördüler. İçlerinden biri “Aranızda lens kaybeden var mı?” diye bağırdı.

Brenda'nın sonradan öğrendiğine göre, lensi bir karınca taşıyordu ve karınca yürüdükçe yavaşça kayanın üzerinde hareket edip parlayan lens kızların dikkatini çekmişti.

Eve döndüklerinde Brenda lensini nasıl bulduklarını babasına anlatacak ve bir karikatürcü olan babası da ağzıyla lens taşıyan bir karınca resmi çizerek karıncanın üzerindeki baloncığa şunları yazacaktı:

“Allah’ım! Bu nesneyi neden taşıdığımı bilemiyorum. Bunu yiyemem ve neredeyse taşıyamayacağım kadar ağır. Ama istediğin sadece bunu taşımamsa, senin için taşıyacağım...”
“BU YÜKÜ NİYE TAŞIYORUM” demeyin...

KOLAJ: YUNUS EMRE HATUNOĞLU

Eşler aynı işyerinde çalışırlarsa

Aynı işyerinde çalışan ve buna bağlı olarak neredeyse 24 saat birlikte olan eşler... Yaşanan bu durum kimi eşler tarafından bir sorun oluşturmazken, kimi eşler için çatışma mevzuu haline dönüşebiliyor. Aslında ideal olan, eşlerin bir arada çalışmıyor olmalarıdır. Çünkü eşlik rolü ile iş hayatına ait rolü ayırmama durumu eşler arası çatışmaya neden olabiliyor. Şöyle ki genellikle hanımlar her şart ve ortamda eşleri tarafından fark edilme ve beğenilme arzusu taşırlar. İş hayatı eve göre biraz daha karışıktır. İş dünyasında kadının kimi zaman eşi tarafından eleştirilmesi veya rencide edici durumlarla karşılaşmak durumunda kalması onu üzer. Ve bu üzüntü iş hayatında kalacağı yerde eve ve eş olma rolüne taşınabilir. Veya erkeklerin iş hayatlarında da eşlerini

eş olma rolü bağlamında korumak istemeleri, kısıtlama düşünceleri veya güçlerini her daim eşlerine hissettirme çabası içinde olmaları yine aradaki ilişkiyi zedeleyebiliyor. Birlikte çalışıyor olmanın bir başka negatif yansıması, aradaki özlemin bu çiftlere de olmamasıdır. Gerek çalışan kadınlar ve gerekse ev hanımları genellikle eşleri ile sabah saatlerinde ayrılır ve akşam saatlerinde veya çalışma düzenine göre günün belli vakitlerinde buluşurlar. Böyle olması eşlere hem ferdiyet duygusunu yaşatır hem de eşine karşı özlem duygusu oluşturur. Fakat aynı işyerinde çalışan çiftler, bu duygudan mahrum kalırlar. Hatta bazı çiftler sürekli görüşüyor olmaktan sıkıldıklarını dile getirirler.

- Öncelikle rol ayrımının iyi yapılması gerekir. Yani eşlik rolüne ait sıkıntılar veya kırgınlıklar ile iş hayatına ait sıkıntılar birbirine karıştırılmamalıdır.
- Ev içinde konuşulan konuların iş konuları olmamasına, ev içi farklı paylaşımlar olmasına dikkat edilmelidir.
- İş hayatında eşlerden biri diğerine kızmışsa bile bu, eve taşınmamalıdır.
- Ev içinde kadına evin hanımı olma saygınlığı, erkeğe de evin içindekileri koruma ve buna bağlı olarak güçlü olduğu duygusu hissettirilmelidir.
- Çocuk varsa anne-baba olma rolü ihmal edilmemeli ve bu rol için gerekli şefkat ve yumuşaklık hayata geçirilmelidir.
- Çiftler unutmamalıdır ki; eve girince yeni bir dünya başlar ve bu dünyaya her iki bireyin de ihtiyacı vardır, gün içindeki strese kapılıp ev içindeki huzurun zedelenmesi çok anlamsızdır.

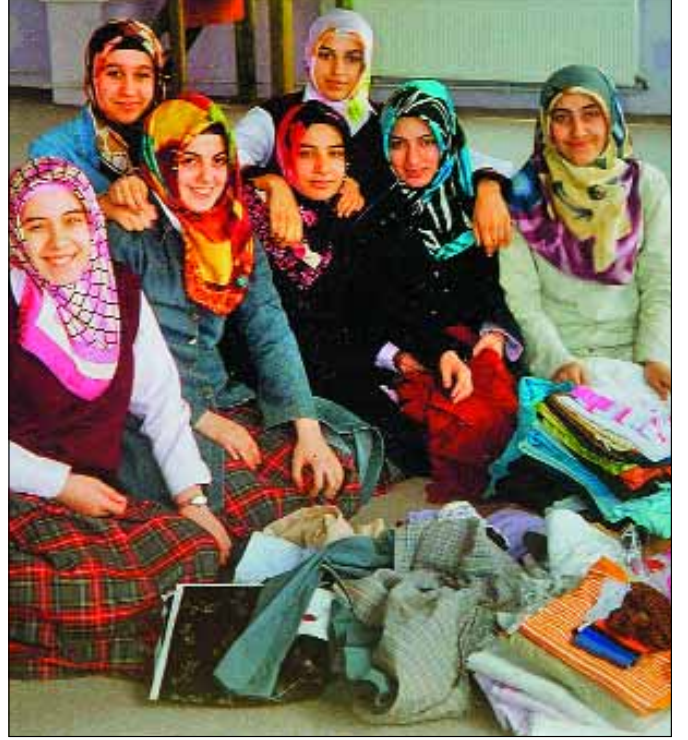

Düşünelim, “kim”lerdeniz?

Biz kocaman bir yürektik. Yaşadık yaşanması gereken en güzel duyguyu. Gözlerimiz buğulandı, bir iki damla süzüldü yanaklarımızdan. Mutluluğun simgesi olan sevinç gözyaşları... Biliyorduk Rabb’imiz bizimle ve inandık bir söze, “Yüz kilometrelik bir yol bile bir adımla başlar.”

Yaşadığımız vuslatı, umman kadar büyük sevgiyi, okyanusların durgunluğunu, bazen hırçınlığını, hüznün dakikalarında “Başka kimse yok muydu?” haykırışlarımızı ve o küçük anlamlı tebessümleri, aldığımız duaları nasıl sığdırabiliriz, bir iki satıra... Umutla gittiğimiz ilk aile olan Hanife Hanım, bizi ne güzel karşıladı sevecen bakışlarla. Ne mutlu, ne heyecanlı, ne güzel bir anne ve babaydı o. Sımsıkı sarılmıştı çocuklarına. Komşularından gelen yardımla doyuruyordu çocuklarını, merdiven silerek okutuyordu üç meleğini. Ve mutlu, umutluydu, yıldırnamamıştı bu hayat onu. İnaniyordu, biz ona nasıl yardım ettiyssek, o da edecekti, o da güldürecek bir yüzü. Evine girdik ve bize bir şeyler ikram etti. Sonra sohbet ettik. Anlattı bize yaşadığı hayatı, yaşadığı en büyük acıları; gülerek... Ve yine gelin diyerek uğurladı bizi sevgiyle ve dualarla. Tekrar geleceğiz Hanife anne sana... İkinci ailemiz Gülender Hanım, kocası kanser hastası ve evine icra gelmek üzere. Teker teker indik arabadan, selamlaştık. Bir bebek karşıladı bizi annesinin kucağında, meraklı bakışlarla. Evlerine girdik ve onlarla da sohbet ettik. Onları da yıldırnamamıştı hayatın zorlukları ve yine dualarla uğurlan-

dık oradan da...

Hayatın kahrını sırtında taşıyan; ama pes etmeyen, sabırla göğüsleyen üçüncü ailemiz Hatice Hanım’dı. Kocasını terk etmiş, iki çocuğu var ve biri astım hastası. Bizi o karşıladı, Hatice Hanım evde yoktu. Genç çocuk şaşırmıştı. Liseye gidiyordu. Okuyup ailesini kurtarmayı düşünüyordu. Yüzünde şaşkınlık izleri vardı, bizi beklemiyordu doğal olarak. Kapıdan görüştük ve oradan da karşılıklı dualarla ayrıldık.

Komşusu açken tok yatan “kim”den değildi? Düşünelim, eğer halimiz böyleyse “biz”, “kim”lerden değiliz! Biz bu mutluluğu ve huzuru Kartal Mehmet Akif Ersoy İmam-Hatip Lisesi 10/D Sınıfı öğrencileri olarak yaşadık, herkesin de yaşamasını istiyoruz.

Komşusu açken tok yatan “biz”den değilse, acaba “biz”, “kim”lerdeniz? “Onlar”dan olabilmek için ne-ler yapmalıyız?

Efendimiz (sas) hadislerinde, genel olarak Müslümanlara verilen musibetlerin, aynı zamanda onlar için bir ecir ve arınma vesilesi olduğunu hatırlatmaktadır

■ DOÇ. DR. BÜNYAMİN EROL*

Engelliler gerçeği ve İslam

“Allah (cc) sizin sûretlerinize ve mallarınıza bakmaz, lakin sizin kalplerinize ve amellerinize bakar.” [Ahmed b. Hanbel, Müsned, II. 285, 539.] İnsanı en güzel biçimde yarattığını bildiren Yüce Allah, insanları rahimlerde dilediği gibi şekillendirdiğini, istediği bir şekilde terkip ettiğini ifade etmekte [İnfitâr 82/8]; ancak onlardan bir kısmının; hasta, topal, âmâ, sağır, dilsiz, özürlü vb. engelliler ile; zayıf, sefih, yaşlı ve güçsüzlerden oluştuğunu hatırlatmaktadır. [Nur 24/61; Fetih 48/17; Bakara 2/18, 171, 282; Nisa 4/5, 95] İbn Abbas, “Sonra o gün mutlaka nimetlerden sorulacaksınız!” [Tekâsür 102/48] ayetindeki nimetin; beden, kulakların ve gözlerin sıhhati anlamına geldiğini ve Yüce Allah’ın -çok iyi bildiği halde- kullarına bunları nerelerde kullandıklarını soracağını belirtir ve şu âyeti zikreder: “Bilmediğin şeyin ardına düşme! Çünkü kulak, göz ve kalp, bunların hepsi ondan sorulacaktır.” [İsra 17/36] “Şüphesiz İlahî adalet gereği, herkes gücünün yettiğinden ve sadece kendisine verilenden sorulacaktır.” [Bakara 233] Allah’ın seçtiği peygamberlerden biri olan Eyyûb (as)’un uzun süre ya-

şadığı, sabır ve dualar sonucunda İlâhî rahmetle giderilen dert, bunun tipik bir örneğini oluşturur. Hz. Peygamber’in, engellilere ilgisi ve onlara karşı hassâsiyeti çeşitli vesilelerle birçok rivayete yansımıştır.

Musîbetler karşısında sabır

Allah Rasûlü hadislerinde, genel olarak Müslümanlara verilen musibetlerin, aynı zamanda onlar için bir ecir ve arınma vesilesi olduğunu hatırlatmaktadır: “Bir Müslüman’a isabet etmiş herhangi bir hastalık, dert, hüzn ve hatta gam yoktur ki, Allah (cc) bunu onun hataları için kefaret kılmış olmasın!” [Ahmed, Müsned, III. 24] “Allah, batan bir diken de dahil olmak üzere, başına gelen her bir musibet sebebiyle Müslüman’ın hatalarını ve günahlarını örtmekle kalmaz, onu bir derece de yükseltir.” [Buhârî, Merdâ, 1] Buhârî, “Görme duyusunu kaybedenlerin fazileti ile ilgili babda kaydeder: Enes b. Mâlik’in Hz. Peygamber’den naklettiği kutsî hadise göre Yüce Allah şöyle buyurmuştur: “Ben kulumu -iki gözünü kast ederek- iki sevgiliyle imtihan ettiğimde o buna sabrederse, iki göze bedel olarak ona cenneti veririm.” [Buhârî, Merdâ, 7]

Gelişen teknolojiyle artık engeller birer birer “engel” olmaktan çıkıyor. Üretime katılabileceğimiz bir platform bulmak giderek daha mümkün hale geliyor.

FOTOĞRAF: TURGUT ENGİN

Engelli sahabilerle diyalog

Hiz. Hatice (r.anha) ilk vahiy geldiğinde Efendimiz korkunca, “Hayır, Allah seni asla utandırmaz! Çünkü sen akraba ilişkilerini sürdürür, ‘gücsüzü yüklenir’, yoksulun ihtiyacını karşılar, misafiri ağırlar ve mazlum hak sahibine yardım edersin!” diyerek teselli etmekteydi. [Buhârî, Bed’u’l-Vahy 3]

Âmâ bir adam Hiz. Peygamber’e geldi ve “Ey Allah’ın Rasulü! Elimden tutup beni mescide getirecek bir kimsem yok.” dedi ve namazını evinde kılması için izin istedi, O da izin verdi. Adam dönüp giderken Hiz. Peygamber tekrar çağırdı ve “Ezanı işitiyor musun?” diye sordu. Adam “Evet” deyince, “Öyleyse davete icabet et!” buyurdu. [Muslim, Mesâcid 255] Bu sahabinin İbn Ümmü Mektûm olduğu anlaşılmaktadır. Hiz. Peygamber’in sahâbi İtbân’ın kendi evinde namaz kılmasına ve kıldırmasına izin verdiği halde, İbn Ummu Mektûm’a bu hususta izin vermemesi, evinin mescide ezanı ve ikâmeti işitecek kadar yakın olmasıyla açıklanmalıdır. Diğer taraftan da İbn

Ümmü Mektûm gibi yetenekli bir sahâbîsini, mutlaka aralarında görmeyi arzulamış olmalıdır.

“Kör-sağır” tanımlamaları

Birçok âyette ve hadiste “kör, sağır ve dilsiz” gibi bazı nitelemeler, mecâzî olarak kullanılmıştır: Ancak, güzel ahlakı tamamlamak için gönderilmiş olan Allah Rasûlü, hiçbir engelli kimseyi hakikat anlamıyla “kör, sağır ve dilsiz” vb. engellerle nitelememiştir. Gerek, annesini diline dolayarak bir köleye ilişen Ebû Zer’e: “Sende hâlâ câhiliyye (tavrı) var!” diyerek azarlaması [Buhârî, İman 22, I. 13]; gerekse Hiz. Aişe’nin Hiz. Safiyye’nin kısılgını kast ederek ‘Sana şöyle şöyle olan Safiyye yeter’ demesi üzerine: “Öyle bir söz söyledin ki, eğer o, denize karışmış olsaydı, onu karıştırırdı.” [Tirmizî, 36. Kıyâme 51] diyerek uyarması göstermektedir ki, Efendimiz bırakın bir engellinin tahkir edilmesini engelsiz kimselerin dahi boyu veya rengi sebebiyle ayıplanmasına sessiz kalmamış, aksine bu tür tavırlara sert bir şekilde karşı çıkmıştır.

Hiçbir hâl ve şart bizi hayata katılmaktan ve hayırlı hizmetlerden geri bırakmamalı.

Engellilere yardım sevaptır

Ebû Zer'den nakledilen bir hadise göre, Hz. Peygamber, doğan her gün için sadakaların verilmesi gereğinden söz eder. Sahabe, kendilerinin bu kadar mal varlıklarının bulunmadığını hatırlatınca Sevgili Peygamber'imiz, sadakanın birçok çeşidinin bulunduğunu belirtir ve buna dair örnekler verir: "Âmâya rehberlik etmen, sağır ve dilsizle anlayacakları bir şekilde anlatman, ihtiyacı olanın hacetini tedarik etmesi için bildiğin yere delalet etmen, derman arayan dertliye yardım için koşuşturman, koluna girip güçsüze yardım etmen, konuşmakta güçlük çekenin meramını ifade edivermen, bütün bunlar sadaka çeşitlerindedir..." [Ahmed, V. 168-9, 154.]

Engellilere verilen görevler

Hz. Peygamber'in engellilerle olan ilişkilerinin en güzel bir göstergesi, onları çeşitli kademelerde istihdam etmesinde ortaya çıkmaktadır. Onları asla başkalarına el açan birer dilenci olarak görmemiş, aksine çeşitli hizmetlerde kendilerinden yararlanma cihetine gitmiştir. Örneğin, topal olmasına rağmen Muâz b. Cebel'i Yemen'e vali olarak göndermiştir. Hz. Peygamber, Ebvâ, Buvât, Zu'l-Uşeyre, Suveyk, Gatafân, Uhud, Necrân, Zâtu'r-Rikâ' vb. seferlere/savaşlara giderken, Medine'de yerine vekalet etmek üzere İbn Ümmü Mektum'u, tam 13 defa görevlendirmiş, namazları Medine'de İbn Ümmü Mektum kıldırmıştır. Hz. Peygamber'in uzun yıllar müezziniğini de yapan İbn Ümmü Mektûm, Kâdisiyye Savaşı'nda ise sancaktarlık yapmış ve orada şehit olmuştur. [İbnu'l-Esîr, Usdu'l-Gâbe, IV. 264] Âmâ olan İtbân b. Mâlik, kendi halkına imamlık yapmıştır.

Nitekim günümüzde de, pek çok engelli kardeşimizin arzu ettiği şey budur ve onlar, toplumun kendilerine acımalarından rahatsız olmakta, sorumluluk almak istemektedirler. Birçoğu, çevresinin yardımlarıyla hayatını sürdüren bir tüketici olmayı değil, her şeye rağmen kendilerine verilen imkânlar nispetinde üretici olmayı tercih etmektedirler. Engelli olmayan kimselerin de, Allah'ın kendilerine verdikleri bu önemli nimetlerin kadrini bilmeleri, şükretmeleri, ayrıca engelli kardeşlerine gereken yardımı yapmaları gerekmektedir.

*AÜ İlahiyat Fakültesi Hadis Anabilimdalı Öğretim Üyesi.

Not: Bu yazı, Engelliler Sempozyumu'na sunulan tebliğden kısaltılarak alınmıştır. (www.diyaret.gov.tr)

GÜÇ çatışmasına girmeyin...

Bazı çocukların karakteristik özelliklerinde var olan, bazı çocukların ise çevresel faktörler ile edindikleri güç ögesi farklı şekillerde ortaya çıkabilir. Bu tarz çocuklar kendilerini ifade aracı olarak güç ögesini kullanırlar. Çocuk kendini fark ettirebilmek için gereksiz güç çatışmaları başlatır. Ebeveynin söylediğine muhalefet eder. Ebeveynin hayır dediğine ısrarla evet demek, çocuğun kendini kabul ettirme ve gücünü hissedip hissettirme arzusudur. Güç ögesi baskın çocuğun bunu hissetmesi gayet normaldir. Fakat önemli olan bu olumsuz davranışın yerleşmemesi ve çocuktaki muhalif kişiliğin oturmaması için ebeveynin tepkileridir. Burada konu yemek ile ilgili olabileceği gibi, sokağa çıkma, TV seyretme, ders çalışma dibi davranışlarla da ilgili olabilir.

Ebeveynler ne yapmalıdır?

Çocukla inatlaşarak dediğimizi kabul ettirmeye çalışmak sonuç ne olursa olsun ebeveynin kaybettiği anlamına gelir. Kim kazanırsa kazansın ebeveyn kayıptadır. Çatışmayı çocuk kazanırsa; çocuk gücünün hissedilmesinden haz duymuş olacak ve hemen her ortamda çatışma başlatıp dediğini kabul ettirmeye çalışacaktır. Çocuğa “aman ne halin varsa gör” demek, veya “sen haklısın” tarzında yaklaşmak çocuktaki davranış alışkanlığa dönüştürecektir. Dolayısıyla ebeveyn kaybetmiş olur. Çatışmayı ebeveyn kazanırsa, sonuçta ebeveyn gerek bedensel gücünü ve gerekse büyüklüğü kullanarak dediğini

kabul ettirdiğini ve dolayısıyla çocuğun kaybettiğini düşünelim. Bu durumda da çocuk o an ebeveynin dediğini yapmak zorunda kalsa bile içinde kin duyguları oluşabilecek ve bu duygular farklı olumsuz davranışlarla kendini gösterecektir. Yine ebeveyn kaybetmiş olacaktır.

Olması gereken; çocuğun çatışma talebine hayır demektir. Bunun için ilk etapta çocuğa birkaç alternatif sunularak birini seçmesi istenebilir. Çünkü hayır demek çocuğu tahrik eder, fakat alternatif sunulması, ‘senin tercihin önemlidir’ bakiş açısını oluşturur. Bunun dışında o an için her iki tarafında dediğinin olmaması, ve süre belirtilecek mevzunun daha sonra konuşulacağını söylenmesi faydalı olacaktır. Unutmayın sorun anında hiçbir sorun çözülmez. Küçük yaşlardaki çocuklar için ise çocuğun dikkatinin dağıtılması çoğu zaman yeterli olur.

Anne-babalar çocukla inatlaşmak, ya da güç gösterisinde bulunmaktan kaçınmalı.

Hz. Peygamber'in müjdesine kavuşmak şerefi, genç hükümdar Fatih Sultan Mehmed'e, manevi sultan Akşemseddin'e ve O'nun (sas) şanlı ordusuna nasip olmuştur.

■ MUSTAFA AYDIN

İstanbul, Aleyhissalâtü ve's-selam Efendimiz'in vefatından (M. 632) 1453 yılına kadar 821 miladi, 857 hicri sene Müslümanlar için bir "kızıl elma", Yahya Kemal'in ifadesiyle "bir ulu rüya" olmuştur.

Tarihi olaylar, onları meydana getiren insanların amaçlarına ve elde edilen sonuçlara göre önem taşır. Bir çağı kapayıp yeni bir çağı açan İstanbul'un fethi, dünya ve insanlık tarihinin en önemli olaylarından biridir. Buna Efendimiz'in (sas) müjdesi de eklendiği zaman, hadise daha da ayrı bir mânâ ve önem taşımaktadır.

İstanbul'un fethi, Müslümanların başlıca hedeflerinden biriydi. Çünkü Peygamberimiz (sas): "İstanbul mutlaka fetholunacaktır. Onu fetheden komutan ne güzel komutan ve onu fetheden asker ne güzel askerdir" (Le-tüfte-

hanne'l Kostantiniyye ve le-ni'mel emiru emiruha, ve le-ni'mel ceysü zâlike'l ceys) (Ahmed b. Hanbel, Müsned IV, 225) buyurmuşlardır. Bu övgüye mazhar olabilmek gayesiyle, Muâviye'nin halifeliği esnasında Arap orduları İstanbul'u kuşatmışlardır. Peygamberimiz'in sancaktarı ve O'nu Medine'de misafir etme şerefine nail olan Ebû Eyyüb el-Ensârî de bu kuşatmada bir komutan olarak görev almış ve şehit olmuştur.

Hz. Peygamber'in bu müjdesine kavuşmak şerefi, genç hükümdar 2. Mehmed'e, manevi sultan Akşemseddin'e ve O'nun (sas) şanlı ordusuna nasip olmuştur. Fetih Sûresi'nde, "fethan mübinâ" olarak geçen işaret bu şekilde gerçekleşmiştir. Genç hakan, haçlı ordularının girdikleri şehirde taş üstünde taş bırakmamalarına rağmen çıkardığı fermanla yerli ahaliye can, mal, ırz, namus emniyeti ve inanç hürriyeti getirmiştir.

İslâmî fetihlerin gayesi yıkmak değil, hayat vermektir, zulmü ortadan kaldırmak ve hak dinin cihana açılmasını temindir. Asla sömürgeci bir niyet yoktur.

İstanbul, İslambol oldu

Fatih, İstanbul'u yalnız kılıcı ile fethetmekle kalmayıp, kısa zamanda onu içinden de fethetti. Bu dönemde başlayan imar hamlesi, daha sonraki asırlarda ilerleyerek devam etmiştir. Çok geçmeden Osmanlı Devleti'nin göz kamaştırıcı payitahtı olmuştur. Camiler, medreseler, imaretler, türbeler, hanlar, hamamlar, saraylar, konaklar, yalılar İstanbul'a kendine has havasını vermiş, ince ve zarif minarelerle ahenkli kubbeler, şehre o emsalsiz görünümünü kazandırmıştır.

İslâmî fetihlerin gayesi hiçbir zaman imha değil, bilakis ihyadır, insana insan gibi yaşama hakkı sunmaktır. Kendinden olmayan insanlara bile yardım elini uzatmak, açığı doyurmak, zulmü ortadan kaldırmak ve hak dinin cihana açılmasını sağlamaktır. Fetihte asla emperyalist bir düşünce, sömürü yoktur. O fatihler ki, Hristiyan Avrupalıya: *"Latin serpuşu görmektense Osmanlı sarığı görmeyi tercih ederiz!"* dedirtmesini bilmiştir.

Fetih, İslam orduları için bir kara sevda olmuştur. Fatih'ten önce merhum Yıldırım Bayezid Han, İstanbul'u kuşatmış; ancak her zaman olduğu gibi bir Moğol istilası sonucu devlet büyük zorluklar yaşamış, fetih de gecikmiştir. Anadolu Hisarı'nı yaptıran Sultan Yıldırım'dır. Bugün, koskoca bir imparatorluğu yok saymak, her karış toprağı için kan dökülmüş Nebi müjdeli fethi hor görmek, ecdadımızın uzun asırlar cihana hakim olduğunu göz ardı etmek, hatta mazarına düşman olmak, inkar etmek, milli ve manevi değerlerimize sırt çevirmek bize hiçbir şey kazandırmayacağı gibi çok şeylerimizi de alıp götürecektir.

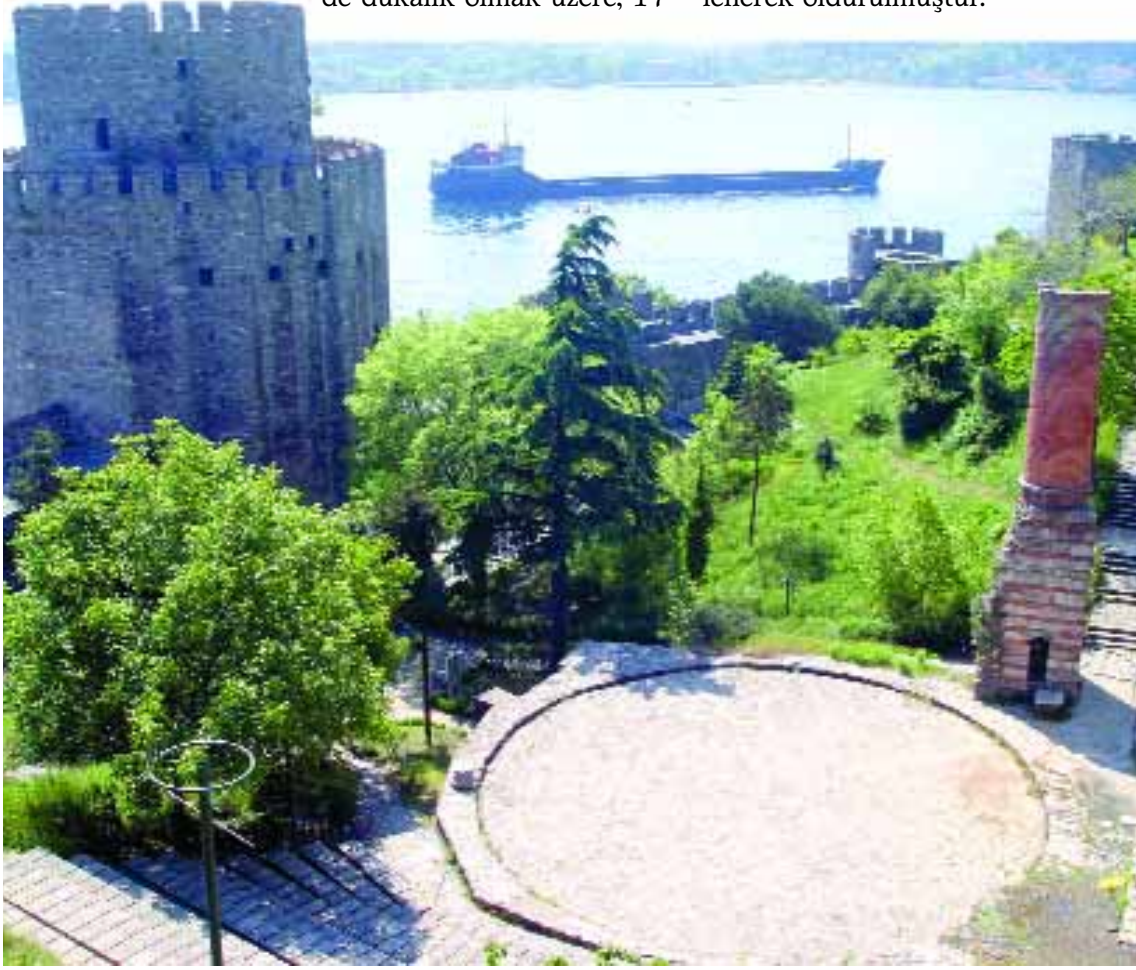
22 yaşında devlet başkanı!

22 yaşında bir genç çağ açıp çağ kapatıyor! Sizin bırakın bir holdingi, orta büyüklükte bir şirketiniz olsa ve piyasada etrafı da rakipleriyle çevrili olsa tutar 22 yaşındaki oğlunuza devredebilir misiniz? Ya da dünyanın geldiği şu noktada hiç 22 yaşında bırakın devlet başkanlığı da bakanlığı, bir belediye başkanı dahi duydunuz mu? Olamaz; çünkü kanuni engel var. Olamaz; çünkü gençlere güvenilmez! Veli padişah 2. Murad'ı o yaşta bir "çocuğa" tahtı bıraktıran ruh hali neydi acaba? (Gerçi 2. Mehmed daha 14 yaşındayken babası yine tahttan çekilmiş, bunun üzerine Haçlılar cesaret bulmuştu. Genç padişah daha o günden dehasını ispatlayıp, babasına mektup göndererek: *"Eğer padişahsan gel devletinin başına, yok ben padişahsam zat-ı alinize emrediyorum ordularımın başına geçiniz!"* demiştir.) Fatih'i daha küçük yaşlardayken tahta hazırlayan en önemli unsur, aldığı bugün için akıllara durgunluk veren mükemmel eğitimdi.

O, çok cesur ve çok zeki olduğu kadar, çok mükemmel yetişmiş bir hükümdardır. Arapça ve Farsçanın yanı sıra Latince, İtalyanca, Slavca ve Rumca da biliyordu. Astronomi, matematik, askerlik, tarih, coğrafya bilgisi çoktu. Kelâm ve matematikte devrinin otoritelerindendi. Avnî mahlâsıyla şiirler de yazdı. Estetik, mimari ve mühendislik konusunda yüksek bilgilere sahipti. İstanbul'un fethinde kullanılan topları Macar Urban ustaya mal edenler, onun nedense yaptığı ilk topun denemesinde topun parçalanmasıyla ölüşünü ön plana çıkartmazlar. O dev toplar Edirne'de dökülmüş, bütün yerleşim yerlerinde yaşayanların da katılımıyla ve büyük bir heyecanla ta İstanbul önlerine kadar taşınmıştır.

Aynen, gemilerin Kabataş'tan Kasımpaşa'ya taşınması gibi. Bizans İmparatorluğu'na son veren bu büyük hükümdar, Arnavutluk'u, Bosna ve Hersek'i de almış, Yunanistan'ın fethini tamamlamış ve Balkanlar'ı idâresi altında birleştirmiş, Trabzon-Rum Pontus Devleti'ne son vermiştir. Toplam 2 imparatorluk, 4 krallık, 6 prenslik ve 5 de dükalık olmak üzere, 17

devlet fethetmiştir. Fâtih Sultan Mehmed Hân, Osmanlı padişahlarının yedincisi, veli padişahlar II. Murad Hân'ın oğlu ve II. Bâyezid Hân'ın babasıdır. Fatih Sultan Mehmed, 1481 ilkbaharında yeni bir sefere çıkarken Maltepe/Gebze yakınlarında vefat etti. Bazı araştırmacılara göre Yahudilikten dönme Hekimbaşı Yakub tarafından zehirlenerek öldürülmüştür.

Boğaz'ı hüznle izleyen fetih yâdigârı Rumeli Hisarı Mescidi, 1953'te (yani fetih'in 500'üncü yıldönümünde), içindeki bütün evlerle birlikte yıkılarak açık hava tiyatrosuna çevrilmiştir. Her yıl bu cami üstünde konserler verilmektedir.

Fetih yâdigârı: Rumeli Hisarı

Rumeli Hisarı'nın içine bir cami ile iki de çeşme ilave edilmişti. Hisarın planını bizat Sultan II. Mehmed çizmişti. Bulunduğu tepenin çevresi, 1452 yılında Rumeli Hisarı'nın inşası sırasında, Bizanslıların ani hücumların-

da ölenlerin mezarlığı olarak kabul edilir. Bu nedenle buraya Şehitlik veya Şehitlik Tepesi denir. Yakın zamanlara kadar, Fatih tarafından vakfedilen bir cami de vardı. Camiye, Rumeli Hisarı Mescidi denirdi. Ancak günümüzde bu

caminin sadece minare gövdesi duruyor. Mekan, tapuda hâlâ cami olarak gözükmektedir. Sarıyer Belediyesi'nin vakıflarla işbirliği yapması sonucu mekana yeniden cami inşası ve vakfiyenin ihyası mümkün olabilecektir.

Bağdat...

Şam'da Selahattin Eyyubi heykeli..

Kudüs...

Kahire...

İstanbul bir dünya şehri mi?

İstanbul, "Mukaddes Emanetleri" barındıran, İki Cihan Güneşi Hz. Muhammed Efendimiz'in (sas) mübarek işaretleriyle Hicri 857 yıl sonra binbir gayretle fethedilebilen, içinde milyonlar şehit ve binlerce evliya, onlarca sahabe barındıran, dünyaya yıllarca adalet ve insanlığı öğreten bir medeniyetin "inci" şehridir.

Tabii ki, altında eski medeniyetlere ait izler ve eserler bulunmaktadır. Aynı şey, Paris, Roma, İskenderiye, Kahire, Kudüs, Bağdat, Şam, Belgrad, Kurtuba gibi dünyaca önemli şehirler için de geçerlidir. Bu geçerlilik, üstteki mirasın yok sayılıp, alttakinin öne çıkarılmasını gerektirmez. İstanbul bir dünya şehri olmaktan öte ve önce, bir İslam-Türk şehridir...

Mekke ve Medine başta olmak üzere Bağdat, Şam, Kahire, Konya, Kudüs, İskenderiye ve İstanbul'suz bir İslam medeniyet-coğrafyası düşünülemez. Şehirlerin tarihi aynı zamanda medeniyetlerin de tarihidir. Medeniyetlerin tarihindeki

büyük dönüşümlerinin izleri onları üreten şehirler üzerinde açıkça görülebilir. Medeniyetleri şehirler inşa ettiği gibi, medeniyetler arasındaki ilişkiler de önemli şehirler aracılığı ile olur. Medeniyetlerin tarihin akışı içindeki büyük kırılmaları şehirlerde ortaya çıkar.

İstanbul Türklerin, Mekke Arapların, Bağdat Iraklıların, Şam Suriyelilerin şehri değildir. Abide şehirler bütün bir İslam medeniyetini meydana getiren Müslüman kitleye ve ortak ecdada aittir. Bütün bir medeniyete aittir. İslam medeniyetinin özünü meydana getiren abide şehirlerden birisi olan Bağdat'ın bugünkü hâli, diğer en önemli sembol şehirlerden biri olan Kudüs'ün durumu ortadadır.

İstanbul ve Şam; Hicaz'a giden yol üzerinde en önemli kilit taşlarını, hafıza noktalarını oluşturur. Bu kadar yıllık tecrübeler sonunda bu şehirlere "yabancı" gözüyle bakmak, bizatihi İslam medeniyetinin gerileme sürecinde en dramatik noktayı oluşturacaktır.

Belgrad, Üsküb ve Bosna nasıl 700 yıllık İslam şehirleri olmalarına rağmen artık haşmetli dönemlerini hatırlatır bir ize rastlamak bugünlerde mümkün değildir. İstanbul'da yaşayanlar, "İstanbul" olmayı öğrenmek ve bu şehirde asırlarca yaşamış medeniyeti arayıp, bulup, öğrenip özümsemek ve yaşatmak durumundadırlar. Maddi imkansızlık ya da cehalet hiçbir sorumsuzluğu

ve vurdumduymazlığı izah etmeye yetmemelidir. Her İstanbullu, mahallesinde akmayan ecdad yadigarı çeşmeyi akıtmak, yıkılmış mezar taşını ayağa kaldırmak, çatısı akan mescidini onartmak durumundadır. "Onu fetheden kumandan ne güzel kumandan, onu fetheden ordu ne güzel ordudur" sözünün devamı, "Onu berbat eden ahali ne kötü ahalidir!"e gitmemelidir.

Ebced ve fetih

Ebced hesabı Fars ve eski Türk edebiyatında tarih düşürmede de kullanılmıştır. Meselâ İstanbul'un fetih tarihi için Kur'ân-ı Kerîm'den "Âherûn" (Furkan Sûresi, 25/4) kelimesi düşürülmüştür. Bunların toplamı; (elif+hı+ra+vav+nun)=1+600+200+6+50=857 çıkmaktadır ve bu tarih, hicri 857 (M. 1453) yılı olan fetih tarihidir.

Aynı şekilde Elmalılı M. Hamdi Yazır, tefsirinde Molla Câmiî'nden naklederek Sebe Sûresi'nin on beşinci âyetindeki "Beldetün Tayyibetün" (iyi bir belde) ifadesi ile İstanbul'un fethinin kastedildiğini ve İstanbul'un fetih tarihinin (857 h. yılının) bu cümlelerin ebcedi ile haber verildiğini yazmaktadır (Hak Dini Kur'ân Dili, V.Cild, 3956).

FETHİ KRONOLOJİSİ

■ Mart 1452

Rumeli Hisarı'nın inşasına başlandı.

■ Haziran 1452

Bizans'a savaş ilan edildi.

■ Ağustos 1452

Fatih'in Edirne'den hareketi.

■ 2 Nisan 1453

Haliç'e zincir gerildi. Şâhi topu İstanbul'a ulaştı.

■ 6 Nisan 1453

Cuma namazı kılınarak kuşatma başladı.

■ 12 Nisan 1453

Toplar surları dövmeye başladı.

■ 20 Nisan 1453

Bizans'a yardım için gelen gemiler Haliç'e girdi.

■ 23 Nisan 1453

Türk gemileri karadan Haliç'e indirildi.

■ 23 Mayıs 1453

Bizans'a son kez teslim teklif edildi.

■ 26 Mayıs 1453

Macar elçileri tehditle muhasaranın kalkmasını istedi.

■ 28 Mayıs 1453

Ordu fetih öncesi dinlendi.

■ 29 Mayıs 1453

İstanbul, nihayet fethedildi.

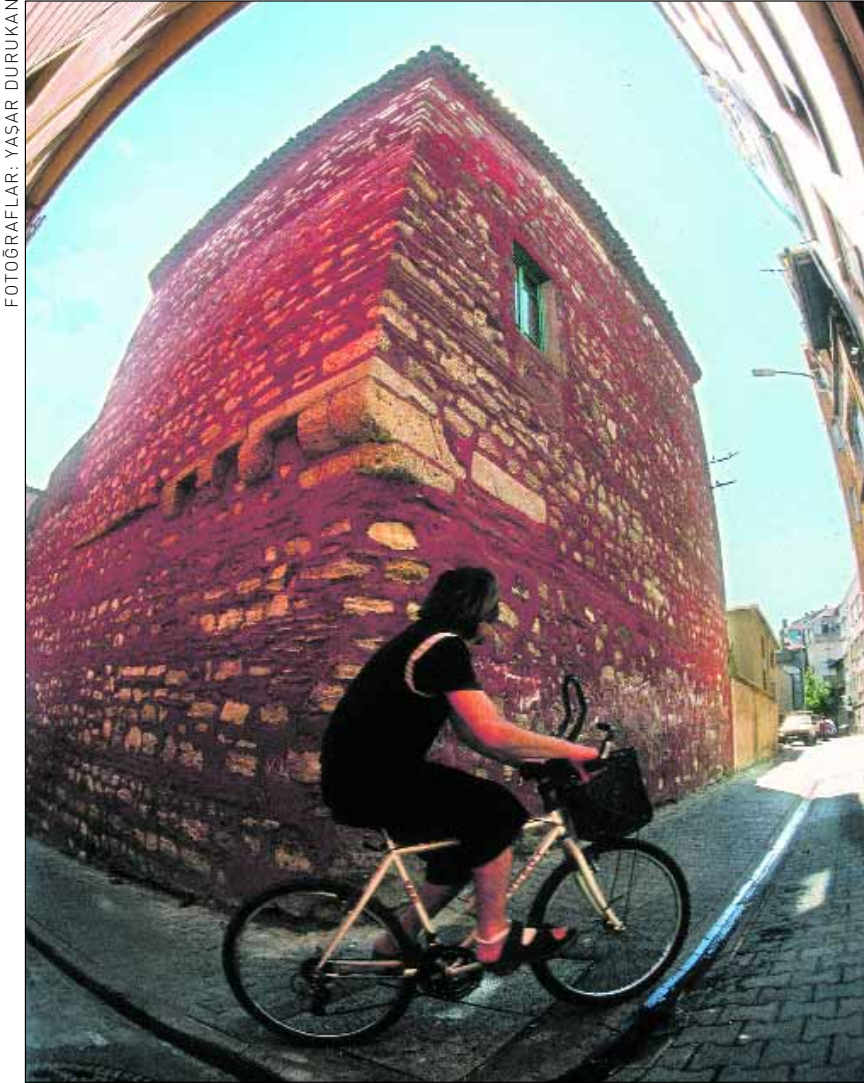
Hızır Beyin, "Oturma begüm!.. Hasmınla mürafaa-ı şer' olup ayak beraber dur!" diyerek mahkemenin heybetini gösterdiği mekanın bugünkü durumu.

Fatih ve Rum mimar

Fatih Sultan Mehmet, yeni yaptıracığı caminin inşasında kullanılacak iki mermer sütunu Sinan Atik isimli Rum mimara teslim eder. Mimar, bu sütunları üçer arşın kesip kısaltır. Fatih de buna sinirlenerek mimarın elini kestirir. Mimar Sinan-ı Atik, padişah aleyhine dava açar. Fakat ne Galata ne de Eyüp kadılığı padişahı yargılamayı göze alamaz. Mimarın şikayetini Üsküdar Kadısı Hızır Bey kabul eder ve davayı açar. Mahkemeye celb edilen büyük padişah, baş köşeye geçmek istediye de davacıyla birlikte mahkeme huzurunda ayakta bekletilir. Yargılama sonunda, padişah suçlu bulunur. Ceza olarak mimara yapılan haksızlığın aynısının tatbik edilmesine, yani padişahın elinin kesilmesine karar verilir. Rum mimar, mahkemenin verdiği bu büyük karar karşısında şaşkına döner ve davasından feragat eder. Mimar kızası istemediği için, Fatih, günde on altın tazminata mahkum olur ve hatta kıstastan kurtulduğu için, bu tazminatı kendiliğinden yirmi altına çıkarır. Böylece padişahın eli kesilmekten kurtulur.

Evliya Çelebi'nin aktardığına göre, mahkemenin kararından sonra Fatih, çıkardığı demir sopayı kadiya göstererek; "Eğer sen Allah'ın hükmünü uygulamayıp, elimi kesmeye beni mahkum etmeseydin bununla senin başını paramparça ederdim." der. Kadı Hızır Bey Çelebi de sakladığı kama-yı çıkararak cevap verir: "Sen de benim hükmümü kabul etmeseydin, ben de bununla seni delik-deşik ederdim."

Bu tarihî davanın görüldüğü mahkeme binası bugün İstanbul'un Üsküdar ilçesinde, Gülfem Mahallesi, Eski Mahkeme Sokak No: 11'deki binayı işaret ediyor.

Üsküdar'da, Eski Mahkeme Sokak, No:11'deki tarihi binanın son hali.

Şahin Yılmaz Hocaefendi: 43 yılda 2 bin 100 hâfız yetiştirdi

■ ÖMER ORUÇ/İZMİR

1936 yılında Erzurum'un İspir ilçesi Elmalı köyünde dünyaya gelen Şahin Yılmaz Hocaefendi, Manisa'nın Akhisar ilçesinde 43 yılda 2 bin 100 hafız yetiştirdi; 10 binin üzerinde kişiye de Kur'an-ı Kerim öğretti. Anne tarafından hocaşade olan Şahin Yılmaz'ın, hayat hikayesi çilelerle dolu. "Hayatım boyunca borçsuz bir günüm geçmedi." diyen Hocaefendi, varlıklı bir babanın çocuğu olmasına rağmen hep başkaları için dert çekmiş. Sürekli Kur'an kursları, yurtlar ve dinî eğitim müesseseleri açılması için gayret gösteren Hocaefendi, bunların gerçekleşebilmesi için gecesini gündüzüne katarak, tuğla üstüne tuğla koymaya çalışmış.

"Bu dinin dili Arapça, Rabb'imiz onu tercih etmiş, ben de bu asil millete bu dili öğreterek dinime hizmet etmeyi yeğledim." diyen Hocaefendi, Akhisar'daki ilk yıllarında bütün gayretini Arapça okutmaya sarf eder. Fakat zaman içinde talebin azalması sebebiyle bütün himmetini hafız yetiştirmeye ve yetişen hafızların ortaöğretim ve üniversiteye gitmelerine sarf eder. Yaptığı devasa işleri tevazu içinde Cenab-ı Hakk'ın 'Hakîm' ismine bağlayan Hocaefendi, hafızlığın farz-ı kifaye olduğunu ve diğer insanların üzerinden bu yükün kaldırılarak semadan gelebilecek belaların da önüne geçilebileceğini söylüyor.

Şahin Yılmaz babasının çok güzel Kur'an-ı Kerim okuduğunu söylüyor. Hocaefendi, 1945'te babasından Kur'an okumayı öğrendiğini ve köy imamının desteğiyle hafızlığa geçtiğini kaydediyor. Köydeki imkansızlıklar sebebiyle ancak 1950'de hıfzını ikmal edebilen Hocaefendi, Erzurum'da çok zor şartlarda ikamet ederek, Arapça dersleri almaya başlar. Meşhur hocalardan Sakıp Efendi'den de ders alır.

"Bu asil millet hafızlığın şehit kanlarıyla sulanmış bu topraklarda kuruyup gitmemesi için bize de güvendiğinden yardımını, himmetini esirgemiyor."

Medresede kalacak yer olmadığı için İstanbul'a gider. Gönenli Mehmet Efendi ve diğer hamiyetli insanların ilgisiyle tamir ettirilip hizmete sokulan Üçbaş Medresesi'nde kalmaya başlar. Fatih Camii vaizlerinden Çolak Mehmet Efendi'den Kâfiye dersleri alırken, Salih Efendi'den Katrûneda Nahiv kitabını, kitap olmadığından arkadaşlarınıninkinden yazarak okur. Ayrıca Abdulhalim Efendi'den Ezkâr-ı Nebevi başta olmak üzere hadis ve fıkıh dersleri alır. Fakat Erzurum'daki ders düzenini İstanbul'da bulamadığı için ilim hayatını sürdürmek amacıyla Erzurum'a dönmeye karar verir.

Eski hocası Muhammed Sıddık Efendi'nin imam olduğu Aşağı Mumcu Camii'nin küçük odasında kalmaya başlar. Sakıp Efendi'den belagattan Telhis kitabını bazı tefsir ve hadislerle beraber okur. Osman Bektaş Hocaefendi'den de ilm-i münazara dersi alır.

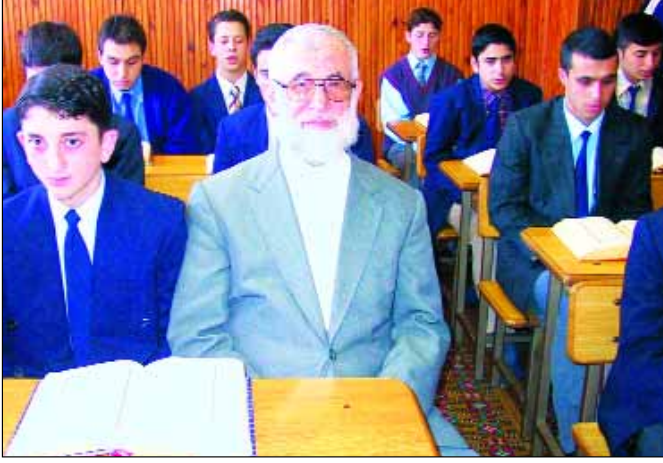
Küçükken geçirdiği bir rahatsızlık sebebiyle Erzurum'un soğuşuna dayanamayarak 1955'te tekrar İstanbul'a dönen Hocaefendi, Ortaköy'de Dereboyu Camii'nin küçük bir odasında kalmaya başlar. Asıl öğrenimini aldığı Safvet Hocaefendi'yle de burada tanışır. Konya Ermenekli Safvet Hocaefendi Beyazıt medreselerinde ders-i âmm olarak göreve başlamış, şer'îye vekaleti ve killiği, kütüphaneler müdürlüğü ve aynı zamanda padişahın huzurunda ilmi meseleleri mübahese eden huzur hocallığında bulunmuş.

Safvet Efendi'den belagat, ilm-i kelam, usul-u fıkıh ve mantık dersleri alan Şahin Yılmaz Hocaefendi, bir süre sonra hocasının isteği doğrultusunda ikinci devre talebelere ders vermeye başlar. Bu arada Eminönü Müftüsü Bekir Efendi'den Bu-

hari-i Şerif okumaya devam ederken Küçük Ayasofya Camii'nde de vaazlar verir. 1958'de Diyanet'in açtığı, Ömer Nasuhi Bilmen Hocaefendi'nin gözetimindeki vaizlik ve müftülük imtihanlarına girer. Bilmen Hocaefendi, Arapça ibare okumasını çok beğenir ve "Molla nerede okudun?" diye sorunca "Safvet Efendi'de." cevabını alır. İmtihandaki başarısı sebebiyle Diyanet İşleri Başkanlığı vaizlik için teklifte bulunur, ancak Safvet Efendi'nin ikinci grup talebelerini okuttuğu için bu teklife olumlu cevap veremez. İstanbul'da okurken Safvet Efendi telkinleriyle Ramazan'da vaizlik yapmak üzere İzmir'e giderken Akhisar'a uğrayan Şahin Yılmaz Hocaefendi, hamiyetli insanların kendisine sahip çıkması sebebiyle 3 yıl boyunca Ramazan aylarında Akhisar'da fahri vaizlik yapar.

1959'da askere giden Hocaefendi, askerlik sonrası bir çocuğu olmasına rağmen dışarıdan İmam Hatip okulunun imtihanlarına girerek orta kısmını bitirir. Mezun olduktan sonra babasının Akhisar'dan bir ev alması üzerine 16 Eylül 1962'de eşi ve hocasının ismini taşıyan oğluyla birlikte oraya göç ederek Hilal Camii'nde imam hatip olarak göreve başlar. Caminin 20 metre karelik bir alanında Arapça ders vermeye başlayan Hocaefendi, öğrencilerinin istikbalini de düşünerek, Arapça okuttuğu öğrencilere üniversiteye gitmeleri için telkinde bulunur. Hocaefendi, "Bu sayede öğrencilerin hem imanlarını hem de istikballerini kurtarmaya başladık." diyor.

Eskiden ailelerin şahsi gayretleriyle hafızlık müessesini ayakta tuttuğunu belirten Hocaefendi, artık bu görevi devletin resmi kurumlarının yerine getirdiğini söylüyor.

“Bir hafızın toplam eğitim gideri 20 bin YTL. Bu miktarı ahiretini düşünen kardeşlerimizin himmetleriyle karşılıyoruz. Herkes çocuğunu hafız olarak özel okulda okutabilmek için bize getiriyor.”

Cemaatin yardımlarıyla hafızlık eğitimi vesilesiyle senede ilk etapta 5-6 hafız yetiştirilirken, hayırsever Müslümanların katkılarıyla binalar da teker teker yapılır. Bu binaların yanı sıra Hilaliye Eğitim Vakfı'nın şimdiki binası 1981'de hayata geçirilir. 1982'de 250 öğrenciyle erkek Kur'an kursu eğitime başlar. Her yıl 20-25 hafız mezun edilir. Hafızlık eğitimi alan gençleri ise mezuniyet sonrası yalnız bırakmayan Hocaefendi, gençlerin gelecekleri adına üniversite eğitimlerini de vatandaşların himmetleri sayesinde burslu olarak sağlamaya çalışır. Sürekli borçlanan Hocaefendi, bir defasında babasının bile uyarısıyla karşılaşır. Babası merhum Abdurrahim Efendi, “Oğlum senin bu haline şaşıyorum. Hiç borçtan kurtulmuyorsun. Ben borçlu olduğum zaman uyuyamam.” demesi üzerine “Baba, ben de borçsuz olduğum gün uyuyamıyorum.” diye cevap verir.

1985'te okula giden öğrencilerin barınabileceği 8 daireli bir bina yaptırılır. Bir ara Avrupa'ya giden Hocaefendi, buradaki ahlaki çöküntüyü fark ederek kız çocuklarının da eğitim alabileceği bir hafızlık kursu açılmasına karar verir. Yurda döndüğünde hemen harekete geçen

Hocaefendi, 1993'te 300 kişilik kız Kur'an kursunu bitirir. 43 yılda 1.500 erkek, 600 kız öğrenciyi hafız yapar. 10 binin üzerinde öğrenciye de kendi deyişiyle ‘kıldıkları namazın sahih olabileceği şekilde’ Kur'an-ı Kerim okumayı öğretir. İmandan sonra en önemli mesele- nin namaz olduğunu belirten Hocaefendi, namazın en önemli hük- münün kıraat olduğunu belirtiyor. Kıraatın da ehil insanlardan öğre- nilmesi gerektiğini vurguluyor.

Şahin Yılmaz Hocaefendi, 1,5 ay süren yaz Kur'an kurslarıyla çok fazla bir şey öğretilemediğini kaydediyor. Hocaefendi, “Anne ve baba dinî eğitim vermekle yükümlü ol- duğu çocuğunu mutlaka en az bir yıl Kur'an kursuna göndermelidir. Çocuk bu sürede hem dinî bilgiler öğrenecek, hem de ibadete alışa- caktır” diyor. 8 yıllık ilköğretimin “kesintisiz” olarak uygulanmasıyla hafız yetiştirme yönünden birçok güçlükle karşılaştıklarını belirten Hocaefendi, üç yıl boyunca kursa talebe gelmediğini ve 20-25 öğrenciyle yollarına devam etmek zorun- da kaldıklarını aktarıyor. “Benim gözümden uzun yıllardır, kalmadığı için yaş akıyordu. Bu olaylar be- ni derinden etkiledi. Ellerimi açtım semaya ve çok ağladım. ‘Bugüne kadar bizlere bunları ihsan ettin, bundan sonra da bize bir çare ih- san et diyerek dua ettik.” diyor.

Zeki öğrencilere ‘kim özel lise ve buradan üniversiteye gitmek isterse iki ya da üç yılda hafızlığı bitirme şartıyla okutabiliriz’ de- diklerini belirten Hocaefendi, Hi- laliye Eğitim Vakfı'nın 2000 yı- lında inşa ederek özel bir şirkete kiraladığı 700 kapasiteli Özel Yüksel Lisesi'nde şu anda 40 ha- fızın eğitim aldığını dile getiriyor.

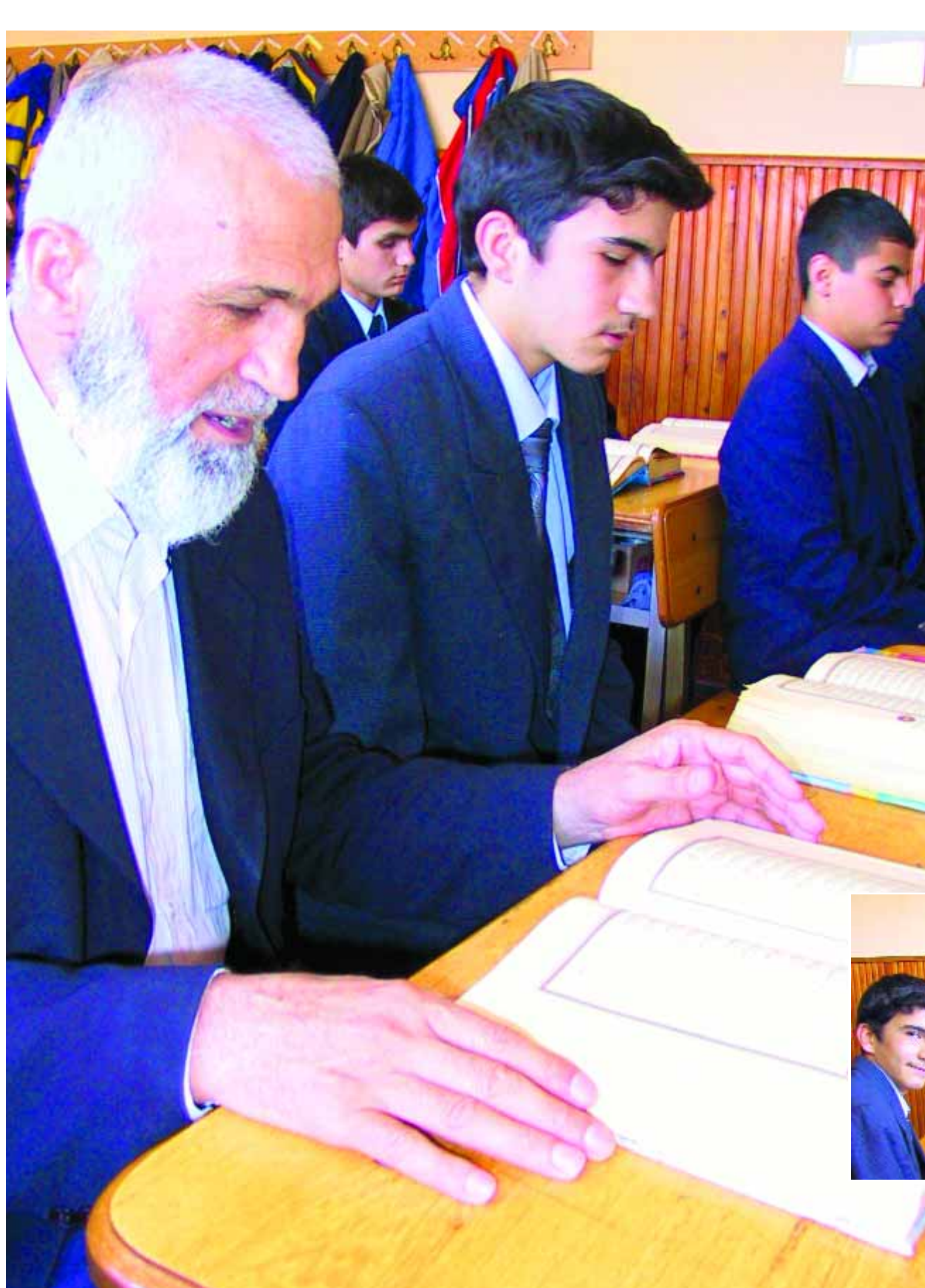
Allah'tan istemesini bilmek

Fethullah Gülen Hocaefendi ile hemşehri olduğunu belirten Şahin Yılmaz Hocaefendi, "Ben Erzurum'dan İstanbul'a gidince, Hocaefendi Erzurum'a gelmiş. Asıl muarefemiz İzmir'de başladı. Edirne'den İzmir'e merkez vaizi olarak geldiğinde ben de Akhisar'daydım. Zaman zaman Akhisar'a gelir ve kalırdı. Benim bir mobiletim vardı. Mobiletimin arkasına onu bindirerek, sohbetlere girdik. Mobiletimle bayağı yere gittik. Sonra ben İzmir'e gittikçe görüşüyordum. Şuna defaatle şahit oldum. Allah'tan ne istersen veriyor. Allah razı olsun, Hocaefendi bu işin istemesini bildi. Cenab-ı Hak da ihsan etti. Biz bu noktaya gelişimizi hayal edemezdik. Hocaefendi de bu noktaya gelişini hayal edemezdi. Ama Cenab-ı Hak ihsan etti. Allah'ın hazinesi bol." diye konuştu.

Evli ve 4 çocuk babası olan Şahin Yılmaz Hocaefendi, tek gayesini, "dinini çok iyi bilen, aynı zamanda bilimde de ilerlemiş vatan evlatlarını görmek" olarak özetliyor. Şu anda da binlerce talebesinin memleketin her yerinde muhtelif hizmetlerde bulunduğunu söylüyor.

Baba-oğul aynı sıralarda hafızlık eğitimi alıyor

■ ÖMER ORUÇ/İZMİR

Hilaliye Eğitim Vakfı'na bağlı erkek Kur'an kursunda hafızlık eğitimi gören 15 yaşındaki Mustafa ile 50 yaşındaki babası Hüseyin Karaca, hafız olabilmek için aynı sıraları paylaşıyor. Türkmenistan'da bir gıda şirketinin distribütörlüğünü yaptığı sırada Hilaliye Eğitim Vakfı'nın başarısını duyan Hüseyin Karaca, oğlunu hafız yapmak için Akhisar'a yerleşir. Bu arada hacca da gitmek isteyen baba Karaca, Peygamber Efendimiz'in (sas) huzuruna eli boş gitmek istemez. Ancak, O'na (sas) uygun bir hediye de bulamaz. Bir süre düşünür ve "Madem Peygamber Efendimiz bize Kur'anı getirdi; ben de O'nun (sas) huzuruna hafız olarak gideceğim ve 'Senin bize bıraktığın bu kutsal emanetine sahip çıktım' diyeceğim." diyerek hafızlığa niyetlenir. Gazi Üniversitesi Matematik Bölümü 2. sınıfından ayrılan

Hüseyin Karaca, azim ve gayretle hafızlık derslerine başlar. Oğlu Mustafa'dan bir ay sonra Kur'an kursuna kayıt yaptıran baba Karaca, bu açığı hocaların gözetiminde günde 15 saat çalışarak, üstelik 11 ayda hafızlık mertebesine yükselmeyle kapatır. Karaca, 29 Mayıs 2005 Pazar günü yapılacak merasimle de resmen hafızlık payesini elde edecek. Hafız olma hissini yorumlamakta aciz kalan baba Karaca, "Cenab-ı Allah'a (cc) ve O'nun en çok sevdiği Hz. Muhammed'e (sas) hizmet etmek hiçbir duyguyla ifade edilemez." şeklinde konuşuyor. Karaca, ilk fırsatta hacca gideceğini ve Efendimiz'in huzuruna verdiği sözü tutmuş olarak çıkarak, okuduğu hatimleri kendisine hediye edeceğini belirtiyor.

Babasının hafız oluşunun kendisini çok mutlu ettiğini söyleyen oğul Mustafa Karaca ise kendi hafızlığının bir yıl sonra biteceğini belirtiyor. Babasıyla aynı sıraları paylaşmanın kendisini sevindirdiğini anlatan oğul Karaca, birçok insanın bu duruma imrenerek baktığını aktarıyor. Aile içinde ana gündemin hafızlık olduğunu, kolayca tamamlayabilmek için sürekli dua ettiklerini belirten Mustafa, eğitimini de ihmal etmiyor. Amacı, liseden sonra üniversiteye devam etmek. Baba ve oğlun aynı anda eğitim almasını değerlendiren vakıf yöneticileri de, bu güzel örnek karşısında birçok kişinin Kur'an öğrenme ihtiyacı hissettiğini dile getiriyor.

Onlar aşkla, sevgi ve yarı-
şarak gece gün-
düz çalıştılar.
Baba Hüseyin
bey, hafızlıkta
oğlunu geçmiş
durumda.

Anksiyete bizi de bozar, namazı da...

Bekir Aksoy

Üniversitede okuyorum. Elimden geldiğince dinî görevlerimi yapıyorum. Bazen ibadetlerim sırasında akla gelmeyecek kötü şeyler kafamı dolduruyor. Öyle anlar oluyor ki kendimi firavunlaşmış zannediyorum. Sanki tüm inancımı kaybetmiş gibi oluyorum.

Sevgili Bekir kardeşim...

- 1) Çok zor bir şeyi yapan ve onu iyi yapan kişi, hiçbir zaman saygısını (kendine) ve yaptığı işin güzelliklerini kaybetmez. Her gün güneşin doğduğu gibi o da vardır altyapıda. Bazen sis, bulut olsa da önünde o yine vardır.
- 2) Normalde yaptığımız işin mükemmelliği ile orantılı olarak şeytan bize saldırılarda bulunur. Eğer beden ve ruh "aura"ımızda gedikler, çatlaklar varsa, yani surda delik açılmışsa oralardan girmeye çalışır.
- 3) İşte anksiyete bozukluğu dediğimiz rahatsızlıklardan biri veya birkaçı varsa biz de şeytanın işini kolaylaştırmış oluruz.

Sebepleri:

- 4) Biyolojik ve psikolojik sebepleri olabilir. Zorlayıcı durumlar, aşırı streslerde beyindeki salgıların miktar ve dengesi bozulur. Ayrıca hormonların (ostrojen, tiroid vs.) anksiyete üzerinde etkileri vardır.
- 5) Ruhsal olarak da; kişide doğduğu andan itibaren değişen şekil ve oranlarda, değişen şartlarda beklenmedik durumlar, travmalar sonucu anksiyete oluşabilir.
- 6) Ayrıca, irsî, biyokimyasal, çevre ve

kişisel faktörlerle ortaya çıkabildiği gibi çeşitli hastalıklar ve kullanılan ilaçlara bağlı olarak da meydana gelebilir.

Nedir anksiyete?

7) İnsanda zorlama meydana getiren sebepler sonrasında ortaya çıkan cevaba anksiyete diyebiliriz. Türkçemizde tam karşılığı yoksa bile bunalı, kaygı, aşırı can sıkıntısı olarak tanımlanabilir.

Belirtiler/tezâhürat:

- 8) El titremesi; kalp çarpıntısı, terleme, kan basıncında yükselme, gerginlik, sık idrar, ağız kuruluğu, karın ağrısı, kusma gibi bedensel tezahürler olduğu gibi...
- 9) Dikkat azalması, öleceğini, delireceğini sanma, kontrolünü kaybedeceğini sanma, çıldıracağını hissetme gibi ruhsal bulguları da vardır.
- 10) Ayrıca davranış olarak, hareketsizlik, akademik performansta düşüş, sık nefes alıp verme, aşırı gerginlik, iş, okul, ev çevresinde iletişim bozukluğu, iştah, uyku bozuklukları, karamsarlık, ümitsizlik, geri çekilme, kendini suçlama vs. sayılabilir.

Özellikle kişiler işlerinde verimsiz, derslerinde dikkatsiz ve başarısız, ibadetlerinde yetersiz, davranışlarında tutarsız olabilirler. Bu yüzden Bekir kardeşim sen ak ve pak bir soydan geliyorsun. Geçici olarak maruz kaldığın oklara önem verme. Ancak bu türbülans günlük hayatını etkilerse bir uzmandan destek alman en iyisidir. Dualarında tüm "Ailem" okurları bulunsun. Dr. Can...

Dertlerimle,

sağlam zeminlere zarar vermez

Sinop-Dertli Hatun

44 yaşında 3 çocuklu dindar bir anneyim. 16 yaşında imam-hatipli eşimle evlendim. Çocuklarım inançlı çok şükür; ama cuma ve Ramazan orucu dışında ibadetleri yok. İsrar edersem itekaka 1-2 vakit iyi gidiyor, sonra tekrar olumsuz bitiyor. Baba da ben de farzları ve gerekenleri ihmal etmeyiz. Bilmem ki neden oldu. Yoksa küçükken dayak mı atmalydık?

Dr. Can

Değerli Dertli Hatun.

- 1) Çocuklarınız üzerine titreyen bir anne olmanızdan ötürü tebrik ve takdirlerimi arz ediyorum.
- 2) Her zaman Tanrıtanımız ve inançsız ailelerin çocukları ebeveynleri gibi olmayabiliyorsa, dindar ailelerin çocukları da bazı sebeplerden dolayı dindar olamayabiliyorlar.
- 3) Ancak küçükken (0-7 yaş) ona ne gibi “telkin”ler verip öğretilde bulundu iseniz, o çocuk döner dolaşır o temelde aldığı eğitime uygun bir yaşam tarzını benimser umarım. Telaş etmeyin.
- 4) Her şeye rağmen yaşları kaç olursa olsun doğru işlere teşvik, doğru sözleri de telkin etmeye devam etmelisin. Dayak iyi ki atmamışsınız. Zira şimdilerde bu duruma ilaveten bir de anksiyete bozuklukları ile uğraşacağınız.
- 5) Belli ki ergenliğe dek bir şikayet yoktu. Sonra çevre faktörleri ve hormon değişiklikleri (bu ergenlik hormonları laboratuvar şişesinde durduğu gibi uslu durmuyor) çocuklarınızı zedelemiş. Olsun varsın. Bir müddet hayatlarını yaşadıklarında Hany ve Konya şehirlerindeki farkı göceklerdir. Fitrat ve vicdanlarındaki duruluk, sizin dua ve telkinlerinize onları birer Mevlana yapacak ve Mevlâlarını tekrar keşfedeceklerdir.

Hız. Peygamber'i (sas) sanatla sevmek...

"Ben çizgi çizmeyi, boyamayı çok seviyorum. Bir sene evvel bir arkadaşım vesilesiyle tezyin kursuna başladım. Aldığım derslerden son derece haz alıyorum. Çalışma saatlerinde vaktin nasıl geçtiğini hiç anlamıyorum. Büyük bir aşk ve istekle eser üzerinde çalışıyorum. Hele hilye-i şerif üzerinde çalışırken sanki Hz. Peygamber'im karşımda duruyor ve bana gülümsüyor. Ben o an başımı kaldırıp O'na bakmaktan çekiniyorum, daha doğrusu utaniyorum. Çünkü yaptığım çalışmada önüne geçemediğim olabilen eksik veya hatalardan dolayı mahcubiyet duyuyorum. Ama biliyorum ki O mükemmel insanı her geçen gün daha çok seviyorum ve her fırça hareketinde O'na olan sevgimin ifade bulunduğunu seziyorum. Bu duygularımı herkese anlatmaktan çekiniyorum; bana 'ah zavallı dengesini bozmuş!' demelerinden çekiniyorum. Ama siz beni anlarsınız... Duygularımda yanılmıyorum değil mi?"

"Allah güzeldir, güzelliği sever" sözü üzerinde düşünüldüğünde, güzel den maksadın "sevgi ve aşk" olduğu anlaşılır. Sevgi ve aşkla her daim anılmaya layık olan Yüce Allah'ın isimlerinden biri "Vedûd"dür. Çok seven, çok sevilen anlamındadır. İşte bu ismin bütün kâinata yansımasından aşk ateşi doğmuştur. Bu ateşi insan gönlünde yakanlar ise peygamberleridir.

İnsanın (yaratılmışın) Yaratana araması, istemesi ve O'na sevgi beslemesi çok tabiidir. Ancak bunu yapabilmenin yolu Peygamber'in yoluna girmek (en- Nisa, 4/80), O'nu izlemek ve O'nunla buluşmak ile olur. Bunun böyle olacağını Yüce Allah buyurmuştur; "De ki, eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin..." (el Âl-i İmran, 3/31).

İnsanın, iman tadını tadarak, mümin olmanın derin huzurunu duyması, âşık olmanın erdem zenginliği-

ni yaşaması ancak Allah ve Rasulü'nü her şeyden daha çok sevmesi ve her sevdiğini Allah için sevmesiyle, her yaşta, her yaratılmışta Allah'ı bulmayı başarması ile olur. Çünkü müminin karşısında; onu seven, ona düşkün, onun bir sıkıntıya düşmesinden rahatsız olan, çok şefkatli ve merhametli en güzel insan, Allah Rasulü muhabbetle elini ona uzatıyor, Allah'ın sevgi yoluna davet ediyor (Tevbe, 9/128, en-Nisa, 4/80).

Aşk beslendikçe; gönlü ince, ince sızılarla yakarak katmer katmer artış gösterir ve gönlü zorlar, dışarı çıkmak ister. İşte o vakit aşk dillenir. Aşkın dillerinden biri de sanattır. Sanat, "yaratılmışın aşkının" eserinde şekil ve ifade bulmasıdır. Bu nakşolmuş çeşit çeşit renklerle, ahenkli nâmelerle, sır misali dizi dizi kelimelerle olabilir. Sanat eserleri; mânânın maddeye yansımasından başka bir şey değildir. Sevgi eserde ifade bulurken âşık maşukuyla manen irtibat kurar ve çok 'özel' olan o anda; aşk, gönlünde yeni bir coşkuyla artışa geçer. Böylece 'âşık sanatkar', her eseriyle yeni bir esere yolların.

Aşkın ifade bulduğu eserlerden biri de hilyedir. İslâm inancı, Sevgili Peygamber'i suretlerle tasvir etmekten imtina ederken, sözle ifade etmeyi uygun bulmuştur. Bunun sonucu müminlerin Peygamber'ine duyduğu sevginin, derin muhabbetin sanatsal ifadesi olarak hilye denilen levhalar meydana gelmiştir. Hat sanatının en güzel örnekleri, ayrıca söz konusu yazıyı güzelleştirmek için kullanılan tezhip sanatının harikulâde (olağanüstü) çalışmaları bu eserlerde bir araya gelmiştir.

Hız. Muhammed'in (sas) insanî yönünü ele alan hilye metnlerinde yaratılışı, fizikî yapısı ve sıfatları anlatım bulur. Hilye-i şerif, hilye-i saadet, hilye-i Nebvî isimleriyle anılan hilyeler Türkler tarafından daima çok saygı ve sevgi görmüştür. Osmanlı döneminde yazılan hilyeler hat ve tezhip sanatında müstesna bir yere sahip olmuştur.

Gerçekten hilyeler, müminlerin Allah'ın Rasulü'ne duydukları sevgi-

nin estetik bir tezahürü-görüntüsüdür. Mümin sevgisini eserinde işlerken, o sevgiye mazhar olan Allah Rasulü "o andan" mânen haberdardır ve o sevgiye kendisi de cevap vermektedir. Neticede müminin sevgisi coştukça, yeteneği de coşar ve seyretmekten haz duyduğumuz o mü-kemmel hilyeler meydana gelir.

Hepimizin evinde en az bir tane hilye-i şerif'in bulunması ve yuvalarımızı nurlandırması temennisi ile.

Hilye-i Şerif

FOTOĞRAF: İSA ŞİMŞEK

Hilyeyi daha iyi tanımak amacıyla kısımlarından kısaca bahsedecek olursak;

Baş makam: Besmele veya bismelenin geçtiği âyet yazılır.

Göbek: Hilye metninin büyük bir kısmının yazıldığı oval ve daire şeklindeki bölge.

Hilâl: Mutlaka bulunması şart olmayan ve Hz. Muhammed'in nuru ile âlemi aydınlatmasını sembolize eden, ortada güneş, etrafında hilâl düşünülmüştür.

Hulefa-yı Raşidîn (dört halife) isimleri: Göbeğin dört köşesinde yer alan yuvarlak boşluklara, Hz. Ebubekir, Hz. Ömer, Hz. Osman ve Hz. Ali'nin isimleri yazılır.

Âyet: Hz. Muhammed'le ilgili bir âyet yazılır. En çok rastlanan âyetler; "Biz seni âlemlere ancak rahmet olsun diye gönderdik" (Enbiyâ, 21/107), "Hiç şüphesiz sen büyük bir ahlâk üzerindesin" (el- Kalem, 68/4), "Muhammed'in Allah Rasulü olduğuna Allah'ın şهادeti yeter." (Fetih, 48/28-29) gibi.

Etek: Metnin devamının, dua bölümünün ve sanatçının imzasının yer aldığı dikdörtgen bölgedir.

Koltuklar: Etek kısmının iki tarafında ve âyetin altında bulunan boşluklardır. İçleri tezyin edilerek doldurulur.

Ara suyu, kenar suyu: Hilyenin güzelliğini artırmak için yapılan çerçeve bütünlüğü veren süslemelerdir.

aynes®

Sadece Sütten

Sadece Süt içenler zekî olur
Zekî olanlar *Sadece Süt* içer

Aligöz Mevkii Acıpayam / DENİZLİ
Tel : (0258) 539 10 80 (10 Hat)
Fax : (0258) 539 10 85
www.aysut.com
e-mail: info@aysut.com

Libelle®
İemizlik ve sağlık robotu

S
samanyolu
pazarlama

3 yıl garanti

Evcil hayvan besleyenlere

Astım veya alerjik rahatsızlığı olanlara

Küçük çocuğu olanlara

Gerçek temizlik isteyenlere

* Toz torbası kullanmaz

* Su filtrasyonu sayesinde ortama tekrar toz bırakmaz

* Ortamdaki kokuları deoderize eder

* Yorgan, yastık vs. vakumlayıp temizleme ve de ufaltıp saklama imkânı sunar

270 adet
yetkili
servis

* Zengin aparat çeşitleri ile temizlenmesi zor yerleri temizler

10 yıl
yedek parça
garantisi

ÜCRETSİZ TANITIM İÇİN HEMEN ARAYIN

(24 saat)

0216 443 55 11

İSTANBUL(Ümraniye1) : 0216 344 40 50
(Ümraniye2) : 0216 520 07 33
(Mecidiyeköy) : 0212 213 02 36-37-39
(Kadıköy) : 0216 354 15 51
(Kartal) : 0216 440 65 03
(Pendik) : 0216 354 14 52
(Bağcılar) : 0212 567 26 02
(Şirinevler) : 0212 452 38 25
(Etiler) : 0212 352 29 04

Kocaeli : 0262 324 98 45
Adapazarı : 0264 282 44 94
Bursa : 0224 225 17 58
İzmir : 0232 484 76 76
İzmir2 : 0232 464 24 02
Denizli : 0258 265 41 53
Çorlu : 0282 652 07 86

İzmirburgaz : 0286 412 09 62 65
Ankara1 : 0312 442 22 32
Ankara2 : 0312 439 41 00
Çorum : 0364 211 77 25
Fıskışehir : 0222 221 06 00
Kayseri : 0352 222 36 19
Adana : 0322 459 21 01
Konya : 0332 350 88 21
Karaman : 0338 214 93 11
Samsun : 0362 431 34 09
Giresun : 0454 212 90 96
Trabzon : 0462 326 98 58
Erzurum : 0442 211 54 77
Gebze : 0262 642 12 17

www.stvpazarlama.com.tr

KÖFTECİ HÜNKAR

Akhisar-İzmir karayolunda hizmet
veren Köfteci Hünkar;
hizmet ağını genişleterek
Akhisar köfteyi damak tadını
bilenler ile tanıştırıyor...

KÖFTECİ HÜNKAR

Telefon: 0 236 427 23 83 Akhisar - İzmir Karayolu
427 24 43 Akhisar Çıkışı 6 Km. Total Benzin
İstasyonu Akhisar-Manisa